

**ACORD
ÎNTRU ROMÂNIA
ȘI
STATELE UNITE ALE AMERICII
PRIVIND AMPLASAREA SISTEMULUI DE APĂRARE ÎMPOTRIVA RACHETELOR
BALISTICE AL STATELOR UNITE ÎN ROMÂNIA**

Preambul

România și Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Părți”);

Luând în considerare Parteneriatul Strategic dintre România și Statele Unite ale Americii și dezvoltarea în continuare a acestuia și recunoscând că un pilon foarte important al relației româno-americane este solidaritatea consacrată în articolul 5 al Tratatului Atlanticului de Nord, România și Statele Unite recunosc importanța întăririi securității lor naționale individuale și colective prin cooperarea în cadrul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (denumită în continuare „NATO”), Organizației Națiunilor Unite și al altor organizații internaționale, în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite și dreptul internațional;

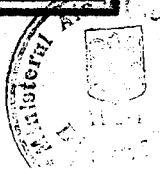
Reafirmând voința lor puternică de a lucra împreună pentru a contribui, în conformitate cu principiul indivizibilității securității NATO și cu principiul solidarității NATO, la capabilitatea de apărare antirachetă a NATO, ca o misiune cheie a Alianței, cu scopul de a asigura protecție și acoperire complete pentru toate populațiile, teritoriile și forțele europene ale NATO, precum și de a edifica rolul central al NATO în apărarea antirachetă în Europa;

Recunoscând viziunea lor comună a unui Parteneriat Strategic mai extins și mai profund între România și Statele Unite, inclusiv dezvoltarea în continuare a mecanismelor consolidate de consultări politice și militare pentru a ameliora securitatea lor reciprocă, în cadrul articolului 3 al Tratatului Atlanticului de Nord;

Recunoscând aplicarea prevederilor Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, Acordului între statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951 (denumit în continuare „NATO SOFA”), Acordului între România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington la 30 octombrie 2001 (denumit în continuare „SOFA Suplimentar”), Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României, semnat la București la 6 decembrie 2005 (denumit în continuare „Acord de cooperare în domeniul apărării”), Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii referitor la măsurile pentru protecția informațiilor militare secrete de stat, semnat la Washington la 21 iunie 1995 (denumit în continuare

SA

1
105

„Acordul privind informațiile militare clasificate”) și Acordului dintre părțile la Tratatul Atlanticului de Nord pentru securitatea informațiilor, adoptat la Bruxelles la 6 martie 1997 (denumit în continuare „Acordul de securitate NATO”);

Recunoscând că proliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor pentru transportul lor la țintă, inclusiv a rachetelor balistice, prezintă o amenințare gravă și în creștere pentru pacea și securitatea internațională și pentru populațiile, teritoriul și forțele Părților, ale aliaților și partenerilor lor;

Reconfirmând natura exclusiv defensivă a Sistemului din Europa al Statelor Unite de apărare împotriva rachetelor balistice realizat într-o Abordare Adaptivă în Etape și conformitatea sa cu Carta Organizației Națiunilor Unite;

Recunoscând de asemenea necesitatea de a conjuga și spori eforturile lor în vederea legitimei apărări individuale și colective, de a menține pacea și securitatea internațională, și de a dezvolta în continuare capacitățile lor de răspuns adecvat la amenințări și atacuri, inclusiv cele de natură teroristă;

Reafirmând că amplasarea pe teritoriul României de interceptori pentru apărarea împotriva rachetelor balistice reprezintă o contribuție importantă a României la construirea și consolidarea în continuare a sistemului de apărare antirachetă al Statelor Unite, ca și la capacitatea de apărare antirachetă a NATO;

Recunoscând că este importantă cooperarea cu aliații și partenerii NATO, în ce privește apărarea împotriva amenințării cu rachete balistice, și că amplasarea interceptorilor pe teritoriul României întărește relația de securitate existentă între România și Statele Unite și contribuie la pacea și securitatea internațională și la securitatea României, a Statelor Unite și a NATO;

Luând în considerare interesele lor comune de apărare și recunoscând cooperarea în domeniul apărării împotriva rachetelor balistice ca reprezentând unul dintre elementele unei cooperări bilaterale mai largi în materie de securitate, menite să contribuie la întărirea securității Părților;

Recunoscând cooperarea lor solidă, de succes și de lungă durată în conformitate cu Acordul de cooperare în domeniul apărării;

Recunoscând intenția Părților de a evalua aplicarea efectivă a SOFA Suplimentar și a Acordului de cooperare în domeniul apărării și, în cazul unui acord reciproc, de a actualiza aceste acorduri;

Au convenit următoarele:

Articolul I
Obiective și Domeniu de Aplicare

1. Prezentul Acord reglementează drepturile și obligațiile Părților în privința amplasării unui Sistem de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite pe teritoriul României în baza *Deveselu*.
2. Toate prevederile SOFA Suplimentare ale Acordului de cooperare în domeniul apărării se vor aplica prezentului Acord, dacă prezentul Acord nu prevede altfel. Pentru aspectele neacoperite de prezentul Acord sau de SOFA Suplimentar sau de Acordul de cooperare în domeniul apărării, în măsura în care astfel de aspecte sunt acoperite de NATO SOFA, se va aplica NATO SOFA.

Articolul II
Definiții

Pentru scopurile prezentului Acord, următorii termeni sunt definiți mai jos:

1. „Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România” include interceptorii non-nucleari, precum și acele componente necesare pentru operarea acestor interceptori, identificate în articolul V alineatul (1), și echipamentul și infrastructura aferente misiunii și sprijinirii misiunii de apărare împotriva unui atac cu rachete balistice.
2. „Bază” înseamnă zona militară din localitatea *Deveselu*, utilizată de forțele Statelor Unite în conformitate cu prevederile prezentului Acord și pe durata de aplicare a acestuia, în scopul amplasării și operării Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România, în conformitate cu articolul I alineatul (5) al Acordului de cooperare în domeniul apărării și conform cu articolul I alineatul (2) al prezentului Acord.
3. „Facilitate” înseamnă zona situată în cadrul Bazei unde sunt amplasate Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România și infrastructura de sprijin și în privința cărora Statele Unite controlează accesul, în conformitate cu articolul I alineatul (5) al Acordului de cooperare în domeniul apărării și conform cu articolul I alineatul (2) al prezentului Acord.
4. „Spațiu aerian restricționat” este o zonă identificată, supusă anumitor restricții din cauza existenței unor riscuri pentru aeronave și luând în considerare necesitatea securității operaționale în vecinătatea Bazei române.

Articolul III
NATO și Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite

1. Părțile vor sprijini coordonarea strânsă în cadrul NATO și vor lucra împreună pentru dezvoltarea capacităților de apărare antirachetă ale NATO.
2. Statele Unite au intenția fermă ca Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite să fie interoperabil cu capacitatea de apărare antirachetă în dezvoltare a NATO și să reprezinte o contribuție la aceasta.
3. Suplimentar participării continue a României și Statelor Unite la programele NATO, Părțile intenționează să dezvolte în continuare cooperarea bilaterală în materie de securitate, inclusiv prin îndeplinirea principiilor și obiectivelor prezentului Acord.
4. În contextul și în conformitate cu Tratatul Atlanticului de Nord și cu Parteneriatul Strategic dintre România și Statele Unite ale Americii, Statele Unite sunt angajate în mod ferm pentru securitatea României și, în cadrul angajamentului NATO în acest sens, să apere România, împreună cu populațiile, teritoriul și forțele europene ale NATO, prin intermediul sistemului lor de apărare împotriva rachetelor balistice, contra amenințării în creștere reprezentate de proliferarea rachetelor balistice și împotriva unui potențial atac cu rachete balistice.

Articolul IV
Baza

1. Baza este sub jurisdicția suverană română și proprietatea României. România va păstra proprietatea și titlul asupra Bazei în conformitate cu prevederile aplicabile ale Acordului de cooperare în domeniul apărării. Forțele Statelor Unite le vor fi autorizate accesul în Bază și utilizarea acesteia cu respectarea deplină a legislației române în conformitate cu prevederile aplicabile ale Acordului de cooperare în domeniul apărării și pot utiliza Baza pentru a găzdui Facilitatea.
2. În conformitate cu articolul IV din Acordul de cooperare în domeniul apărării, toate clădirile, inclusiv cele construite, utilizate, modificate sau îmbunătățite de forțele Statelor Unite, sunt proprietatea României, în timp ce obiectele și instalațiile mobile rămân proprietatea forțelor Statelor Unite sau a contractorilor Statelor Unite, după caz.
3. Legile aplicabile pe teritoriul României se vor aplica în perimetrul Bazei, conform prevederilor prezentului Acord. Este obligația forțelor Statelor Unite și a componentei civile și a membrilor acestora, ca și a dependenților lor, să respecte legile României și să se abțină de la orice activitate neconformă cu spiritul prezentului Acord.
4. Forțele Statelor Unite vor utiliza Baza fără a aduce prejudicii suveranității și legislației României.

5. Operațiunile din Bază se desfășoară cu luarea corespunzătoare în considerare a sănătății și a siguranței publice.

6. România și Statele Unite se vor coordona și vor coopera cu privire la securitatea transportului elementelor Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice în timpul transportului pe teritoriul României în afara Bazei. România recunoaște dreptul Statelor Unite de a proteja aceste elemente. Procedura aplicabilă va fi stabilită într-un aranjament de implementare.

7. România va asigura, conform legislației române în vigoare, ca folosirea suprafețelor de teren din jurul Bazei să fie conformă cu operarea Facilității și a Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România. Statele Unite vor furniza informațiile relevante pentru ca România să reglementeze modul de folosire a suprafețelor de teren din jurul Bazei. Parametrii specifici și limitările folosirii terenului vor fi stabilite într-un aranjament de implementare.

8. România va stabili un spațiu aerian restricționat deasupra și în jurul Bazei. România va stabili restricții de trafic aerian. Parametrii detaliați pentru zonele menționate, precum și principiile stabilirii și operării lor, și ale cooperării între autoritățile competente ale României și Statelor Unite privind utilizarea spațiului aerian românesc vor fi prevăzute într-un aranjament de implementare. Statele Unite vor furniza informațiile relevante pentru ca România să reglementeze utilizarea spațiului aerian de deasupra și din jurul Bazei.

9. Numărul membrilor forței Statelor Unite și ai componentei civile desfășurați în Bază după ce faza de construcție este finalizată și operațiunile încep nu va depăși 500. Numărul membrilor forței Statelor Unite desfășurați în Bază în mod obișnuit va fi de aproximativ 150 de persoane.

10. Statele Unite pot, după obținerea autorizării necesare, prevăzută în alineatele (11) și (12), să întreprindă măsuri de construcție și să facă modificări majore și îmbunătățiri și să mențină, să întrețină și să opereze instalații și elemente de infrastructură pentru apărarea împotriva rachetelor balistice în Bază. În cursul unor astfel de activități, Statele Unite pot:

- (a) să utilizeze, modifice sau să demoleze instalații și elemente existente de infrastructură în Facilitate;
- (b) să înlăture vegetația existentă; și
- (c) să excaveze solul în Facilitate cu luarea în considerare corespunzătoare a legislației române privind protejarea siturilor arheologice.

11. Anterior începerii unei activități de construcție referitoare la Bază, Statele Unite vor furniza României o planificare a activității de construcție. Statele Unite vor transmite de asemenea toată documentația de construire relevantă înainte de a solicita autorizarea României. România va răspunde solicitării Statelor Unite pentru autorizare în treizeci de zile de la transmiterea oficială a documentelor relevante. În cazul unor construcții în

147

interiorul Bazei, dacă România nu emite autorizația în treizeci de zile, Statele Unite pot să înceapă activitățile de construcție planificate.

12. România va obține autorizația necesară pentru construire în conformitate cu legislația română și prevederile Acordului de cooperare în domeniul apărării și cu aranjamentele de implementare aplicabile. În cazul construcțiilor în interiorul Bazei, această autorizație va permite Statelor Unite să înceapă construirea după ce treizeci și cinci la sută din proiect este transmis României, în timp ce în cazul construcțiilor în afara Bazei și în legătură cu ea, această autorizație va permite Statelor Unite să înceapă construirea după ce sută la sută din proiect este transmis României.

13. Forțele Statelor Unite vor utiliza, în măsura posibilului, persoane fizice și juridice locale ca furnizori de bunuri și servicii pentru realizarea unor contracte, în măsura în care ofertele unor astfel de furnizori sunt competitive și sunt cele mai avantajoase.

14. În măsura posibilului, forțele Statelor Unite vor acorda contractorilor cetățeni români și persoane juridice înregistrate în România un tratament nu mai puțin favorabil ca acela acordat contractorilor care nu sunt cetățeni români și persoane juridice înregistrate în România.

15. Baza și personalul militar și civil român aflat în Bază vor fi sub comandă română exercitată de către un reprezentant al forțelor armate române (denumit în continuare „Comandantul român”).

16. Comandantul român va fi desemnat în treizeci de zile de la intrarea în vigoare a prezentului Acord. Comandantul român sau persoanele desemnate de acesta vor reprezenta punctul de contact român pentru activitățile legate de operațiunile din Bază. Punctul de contact român va avea un birou în Bază.

17. Comandantul român, *inter alia*:

- (a) va consilia în legătură cu relaționarea cu instituțiile guvernamentale și locale române și va facilita contactele cu astfel de instituții;
- (b) va participa la coordonarea sprijinului logistic reciproc pentru personalul militar și civil aflat în Bază;
- (c) va participa la coordonarea asigurării securității în incinta Bazei;
- (d) va participa la coordonarea instruirii comune în incinta Bazei; și
- (e) va consilia Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite cu privire la legislația română relevantă pentru operarea Bazei.

18. Comandantul român va notifica Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite cu privire la acțiunile forțelor Statelor Unite, dependenților, contractorilor Statelor Unite, și angajaților contractorilor Statelor Unite care apar ca neconforme cu legislația română. Comandatul român și Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite vor coopera pentru a preveni și gestiona astfel de situații.

19. Comandantul român și reprezentanții săi autorizați vor avea acces în întregul perimetru al Bazei, conform prevederilor articolului V alineatul (6).

20. Comandantul român, în cooperare cu Représentantul de rang înalt al Statelor Unite, va stabili procedurile de acces în Bază, inclusiv măsurile adecvate de siguranță și securitate care vor fi aplicate pentru intrarea în Bază, și va emite permisele corespunzătoare de acces în Bază.

21. România va fi responsabilă pentru asigurarea securității și protecției Bazei în afara perimetrului Facilității.

22. În aplicarea Acordului de cooperare în domeniul apărării, a SOFA Suplimentar și a aranjamentelor lor de implementare relevante, Părțile, inclusiv Comandantul român și Représentantul de rang înalt al Statelor Unite omolog, vor schimba informații cu privire la securitatea și protecția Bazei, iar România se va coordona cu Statele Unite în privința planificării pentru securitate și protecție, atât înainte, cât și după ce Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România devine operațional.

23. În cazul în care securitatea și protecția sunt asigurate de către contractori, aceste entități au obligația de a respecta toate cerințele relevante ale legii române.

24. În cazul în care Comandantul român sau Représentantul de rang înalt al Statelor Unite sesizează o situație de criză în cadrul Bazei care ar putea afecta siguranța populației care locuiește în zonă, acel comandant sau reprezentant de rang înalt își va informa imediat omologul.

25. Părțile se angajează să coopereze, în mod corespunzător, pentru schimbul de informații referitoare la toate amenințările la adresa Bazei sau care au legătură cu funcționarea Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România.

26. Părțile vor desfășura această cooperare cu privire la Bază și Facilitate și vor stabili proceduri pentru schimbul în timp util al informațiilor și datelor contrainformative prin instituțiile și organizațiile competente, prin intermediul unor mecanisme care vor fi stipulate într-un aranjament de implementare.

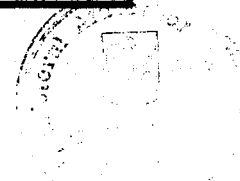
27. Limitele Bazei și ale Facilității sunt reprezentate, cu scop ilustrativ, în harta anexată. Detaliile tehnice ale hărții pot fi actualizate printr-un aranjament de implementare.

Articolul V Facilitatea

1. Facilitatea include componente ale Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România cum ar fi, dar fără a se limita la: un sistem de lansare, un sistem de comandă și control, un sistem radar, un sistem de comunicații, infrastructură de utilități, infrastructură de securitate, infrastructură de depozitare și

MT

7
BT

distribuire a combustibilului, echipament și infrastructură aferente misiunii și sprijinirii misiunii.

2. Descrierea elementelor, inclusiv a interceptorilor Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România și numărul membrilor forței și al componentei civile staționați în Bază, precum și orice modificare permanentă, vor fi raportate în scris României în momentul amplasării/desfășurării inițiale și ulterior la fiecare șase luni, și vor face obiectul consultărilor periodice între Comandantul român și Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite. Numărul membrilor forței și al componentei civile nu poate depăși numărul stabilit de articolul IV alineatul (9), decât cu acordul prealabil expres, exprimat în scris de către Ministerul Apărării Naționale din România.

3. Statele Unite vor furniza României date cu privire la forțele Statelor Unite, contractorii Statelor Unite, angajații contractorilor Statelor Unite și membrii de familie care lucrează sau locuiesc în Bază. Prevederile cu privire la tipul, frecvența și procedurile pentru furnizarea unor astfel de date vor fi stabilite într-un aranjament de implementare a acestui Acord.

4. Statele Unite vor utiliza exclusiv și vor avea acces nerestricționat la Facilitatea din cadrul Bazei.

5. Statele Unite vor controla accesul la Facilitatea din cadrul Bazei.

6. Comandantul român și reprezentanții săi autorizați vor avea acces prompt la Facilitate, în conformitate cu cerințele operaționale, de siguranță și de securitate.

7. Reprezentanții autorităților competente din România, incluzând, dar fără a se limita la, personalul Ministerului Apărării Naționale, personalul pentru situații de urgență și personalul de aplicare a legii vor avea acces prompt la Facilitate, în exercitarea atribuțiilor oficiale, în conformitate cu cerințele operaționale, de siguranță și de securitate.

8. Înainte ca Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România să devină complet operațional, Statele Unite vor numi un Reprezentant de rang înalt, care va fi punct unic de contact al Statelor Unite cu privire la activitățile curente în conformitate cu prezentul Acord și care va avea autoritate asupra Facilității și a forțelor Statelor Unite, membrilor de familie, contractorilor Statelor Unite, angajaților contractorilor Statelor Unite și asupra oricăror alte persoane folosite de forțele Statelor Unite în cadrul Bazei.

9. Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite va avea autoritate exclusivă asupra activităților și operațiunilor din cadrul Facilității.

10. Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite va fi responsabil și pentru probleme legate de bunuri, infrastructură, instalații, dotări, echipamente și materiale localizate

În cadrul Bazei, dar în afara Facilității, care sunt deținute sau folosite exclusiv de Statele Unite.

11. Statele Unite vor fi responsabile de asigurarea securității și protecției pentru Facilitate. În aplicarea Acordului de cooperare în domeniul apărării, a SOFA Suplimentar și a aranjamentelor lor de implementare aplicabile, Părțile vor schimba informații cu privire la securitatea și protecția Facilității, iar Statele Unite se vor coordona și vor coopera cu România în privința planificării pentru securitate și protecție, atât înainte, cât și după ce Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România devine operațional.

12. Statele Unite vor notifica în scris și se vor consulta cu România cu cel puțin 30 de zile înainte de modificări majore ale Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România și ale componentelor de apărare antirachetă din Bază/Facilitate. Statele Unite vor lua în considerare în mod corespunzător și vor gestiona potențialele preocupări ale României.

Articolul VI

Comanda și controlul Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice

1. România are jurisdicția suverană asupra Bazei. Statele Unite vor avea în mod exclusiv comanda și controlul Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România.
2. Părțile confirmă că Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România va fi utilizat exclusiv pentru scopuri de legitimă apărare, în conformitate cu dreptul internațional și cu principiile și normele care reglementează dreptul inerent de legitimă apărare individuală și colectivă.
3. Aranjamentele privind consultările, comanda și controlul pentru utilizarea interceptorilor amplasați în Facilitate vor fi verificate și validate prin participarea României și respectiv a Statelor Unite în Consiliul Nord-Atlantic și în comitetele relevante ale NATO. Aceasta va asigura conformitatea cu politicile stabilite de principala structură de decizie pentru apărarea teritorială antirachetă a NATO.
4. Statele Unite se vor consulta cu România în mod regulat și ori de câte ori este necesar la cererea oricăreia dintre Părți cu privire la Sistemul de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite și operarea acestuia în ceea ce privește zona Atlanticului de Nord, așa cum este acest termen folosit în Tratatul Atlanticului de Nord, inclusiv în privința aspectelor privind consecințele unei operațiuni de apărare antirachetă lansate de pe teritoriul României.
5. Statele Unite vor pune la dispoziția României un mijloc de comunicare pentru a primi informații actuale privind operațiunile de apărare antirachetă referitoare la zona Atlanticului de Nord și privind statutul Facilității. Statele Unite vor transmite României imediat informații de ultimă oră pentru cunoașterea continuă a situației din orice moment inclusiv privind

rachetele detectate și urmărite de sistem, originea și impactul anticipat al acestora și angajarea componentelor de apărare antirachetă amplasate pe teritoriul României, pentru a asigura nivelul adecvat de cooperare în cazul unei operațiuni de apărare antirachetă. Detalii suplimentare cu privire la aspectele prevăzute în prezentul alineat vor fi incluse într-un aranjament de implementare.

6. Statele Unite vor facilita formarea și instruirea membrilor forțelor armate române în comanda și controlul și în operarea sistemelor de apărare împotriva rachetelor balistice, inclusiv privind interceptorii, cu scopul de a dobândi cunoștințe de fond în dezvoltarea aranjamentelor de comandă și control precizionate pentru operațiuni de apărare împotriva rachetelor balistice și funcționarea completă ale sistemelor de apărare împotriva rachetelor balistice. Aceasta include formarea și instruirea pentru operațiunile de apărare antirachetă, cum sunt cele care vor fi dezvoltate în cadrul NATO și implementate în context NATO.

7. România și Statele Unite vor înființa o poziție de ofițer român de legătură în cadrul Comandamentului European al Statelor Unite pentru a asigura un parteneriat strategic strâns și continuu în mai multe domenii, inclusiv al apărării împotriva rachetelor balistice. Detaliile specifice vor fi discutate în cadrul Comitetului Mixt și vor fi reglementate într-un aranjament de implementare separat.

Articolul VII **Informații clasificate**

Toate informațiile clasificate furnizate sau generate în aplicarea prezentului Acord vor fi protejate în conformitate cu Acordul privind informațiile militare clasificate, cu excepția informațiilor NATO clasificate care vor fi gestionate în conformitate cu Acordul de securitate NATO.

Articolul VIII **Mediu, sănătate și siguranță**

1. În conformitate cu articolul XIV din Acordul de cooperare în domeniul apărării și cu Aranjamentul de Implementare pe probleme de mediu, Părțile confirmă acordul lor de a implementa prezentul Acord într-un mod conform cu protecția mediului natural și a sănătății umane.

2. Părțile vor avea o abordare preventivă cu privire la protecția mediului. În acest scop, toate problemele care ar putea apărea vor fi tratate cu celeritate în vederea prevenirii oricărui prejudiciu durabil adus mediului sau periclitării siguranței și sănătății umane. Statele Unite vor furniza României informații privind impactul spectrului electromagnetic asupra siguranței persoanelor.

3. Alte aspecte suplimentare privind orice impact relevant de mediu vor fi reglementate prin aranjamentul de implementare existent.

Articolul IX
Coordonarea cu autoritățile române locale

Comandantul român și Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite se pot consulta cu privire la problematica locală cu autoritățile locale din zona în care Baza este localizată.

Articolul X
Pretenții

1. Pretențiile formulate în România pentru prejudicii produse pe teritoriul României vor fi gestionate în conformitate cu SOFA Suplimentar și cu articolul VIII din NATO SOFA.
2. România nu-și va asuma răspunderea pentru niciun prejudiciu sau pentru nicio pretenție în legătură cu un astfel de prejudiciu, cauzat în afara teritoriului României de elemente ale Sistemului de Apărare împotriva Rachetelor Balistice al Statelor Unite în România, în cazul în care astfel de prejudicii nu sunt rezultatul acțiunilor sau neglijenței României.
3. În implementarea acestui articol, Părțile, la cererea oricăreia dintre ele, se vor întâlni cu scopul de a ajunge la o soluționare reciproc acceptabilă, echitabilă și justă a pretențiilor în timp util, ținând cont de circumstanțe și de obligațiile respective ale Părților.

Articolul XI
Responsabilitățile financiare în relația dintre Părți

1. Obligațiile Părților în conformitate cu prezentul Acord vor fi îndeplinite sub rezerva disponibilității fondurilor în acest scop. Prezentul alineat nu afectează obligațiile Părților care decurg din NATO SOFA și SOFA Suplimentar.
2. Fiecare Parte va fi responsabilă pentru costurile îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului Acord:
  - (a) Cu excepția cazului în care se decide altfel, Statele Unite vor fi responsabile pentru costul:
    - (1) transportării, construirii, întreținerii, susținerii și operării interceptorilor pentru apărarea împotriva rachetelor balistice și ale facilităților conexe din cadrul Facilității; și
    - (2) serviciilor solicitate, primite și furnizate și al taxelor de procesare în legătură directă cu astfel de interceptori și facilități, cum ar fi utilități și linii de telecomunicații care vor fi plătite la o rată nu mai puțin favorabilă decât cea acordată forțelor armate române situate în cadrul Bazei, cu excepția cazului în care se convine altfel.

(b) Cu excepția cazului în care se decide altfel, România va fi responsabilă pentru costul:

(1) construirii, întreținerii, susținerii și operării facilităților aflate sub comandă românească sau folosite în mod exclusiv sau principal de către autoritățile române în cadrul Bazei; și

(2) taxelor locale în legătură cu Baza în ceea ce privește proprietatea asupra terenului sau altei proprietăți imobiliare.

(c) Dacă, în legătură cu construirea și funcționarea Bazei, Părțile convin că este necesară construirea sau modificarea clădirilor, facilităților, drumurilor, utilităților, comunicațiilor sau oricărui alt element de infrastructură, referitoare la, dar situate în afara Facilității, inclusiv în afara Bazei, pentru folosirea comună de către România și Statele Unite, o astfel de construcție sau dezvoltare, precum și costurile de funcționare și întreținere aferente vor fi împărțite între Părți proporțional cu folosirea acestora, în conformitate cu articolul II alineatul (5) al Acordului de cooperare în domeniul apărării, cu excepția cazului în care se convine altfel.

(d) Statele Unite vor rambursa României costurile stabilite de comun acord ale serviciilor specifice convenite, furnizate de România pentru sprijinirea Statelor Unite.

Articolul XII Implementarea

1. Pentru implementarea prezentului Acord va fi înființat un Subcomitet Mixt în cadrul Comitetului Mixt înființat în conformitate cu articolul XI alineatul (2) al Acordului de cooperare în domeniul apărării.

2. Elementele privind înființarea, componența și funcționarea acestui Subcomitet Mixt vor fi specificate într-un aranjament de implementare.

3. În conformitate cu articolul XI alineatul (1) al Acordului de cooperare în domeniul apărării, Părțile sau autoritățile desemnate de acestea pot încheia aranjamente de implementare suplimentare sau pot modifica aranjamentele de implementare aplicabile, necesare pentru îndeplinirea prevederilor prezentului Acord.

4. În conformitate cu articolul I alineatul (2) al prezentului Acord, aranjamentele de implementare existente încheiate pentru implementarea Acordului de cooperare în domeniul apărării vor fi aplicate și pentru implementarea prezentului Acord, conform celor convenite de Părți, prin intermediul unui inventar, care urmează a fi finalizat de preferință nu mai târziu de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Acord. Aranjamentele de implementare care trebuie amendate vor fi modificate cu acordul Părților, în cel mai scurt timp posibil.

15

15

Articolul XIII
Interpretarea și soluționarea diferendelor

1. În conformitate cu articolul XV al Acordului de cooperare în domeniul apărării, orice problemă sau diferend cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord, inclusiv diferendele dintre Comandantul român și Représentantul de rang înalt al Statelor Unite referitoare la funcționarea curentă a Bazei vor fi soluționate numai prin consultări bilaterale.

2. Astfel de diferende vor fi soluționate la nivelul competent cel mai scăzut posibil, prin consultări între reprezentanții Părților.

3. Orice diferend poate fi supus spre examinare, și, dacă este posibil, soluționare, Comitetului Mixt înființat în conformitate cu articolul XI alineatul (2) al Acordului de cooperare în domeniul apărării sau consultărilor între Părți.

Articolul XIV
Intrarea în vigoare, durata, denunțarea și modificarea

1. Prezentul Acord este încheiat pe o perioadă nedeterminată și va intra în vigoare în conformitate cu legile interne ale fiecărei Părți și la data primirii ultimei notificări scrise prin care Părțile se informează reciproc, prin canale diplomatice, că toate procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord au fost îndeplinite.

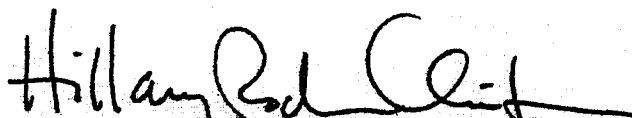
2. Prezentul Acord poate fi amendat prin acordul scris al Părților. Amendamentele vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile alineatului (1) al acestui articol.

3. Prezentul Acord poate fi denunțat în orice moment de către oricare dintre Părți printr-o notificare scrisă transmisă celeilalte Părți care-și va produce efectele în termen de 2 ani de la data comunicării acesteia.

Pentru conformitate, subsemnații, autorizați în mod corespunzător de Guvernele lor, au semnat prezentul Acord.

Semnat la WASHINGTON, la data de 13 Septembrie 2011, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și engleză, ambele texte fiind egal autentice.

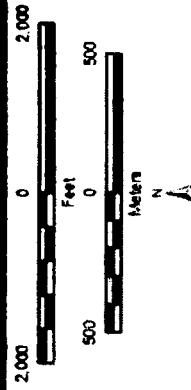

PENTRU ROMÂNIA

PENTRU STATELE UNITE ALE AMERICII

Anexă

Baza Aeriana Deveselu

Legendă

- Limita Facilității
- Limita Bazei

11

95

COPIE CONFORMA CU ORIGINALUL

VICTORIA GAVRILESCU
DIRECTOR DBIT
ZBT

Article I
Purpose and Scope

1. This Agreement establishes the rights and obligations of the Parties with respect to the deployment of a United States Ballistic Missile Defense System in the territory of Romania on the *Deveselu* base.

2. Each and every provision of the Supplemental SOFA and the Defense Cooperation Agreement shall apply to this Agreement, unless this Agreement provides otherwise. For matters not covered by this Agreement or the Supplemental SOFA or the Defense Cooperation Agreement, to the extent such matters are covered by the NATO SOFA, the NATO SOFA shall apply.

Article II
Definitions

For the purposes of this Agreement, the following terms are hereunder defined:

1. "United States Ballistic Missile Defense System in Romania" includes non-nuclear interceptors, as well as those components needed for the operation of such interceptors identified in Article V paragraph 1, and associated mission and mission support equipment and infrastructure for defense against ballistic missile attack.

2. "Base" means the military area in the locality of *Deveselu*, used by United States forces pursuant to the provisions of this Agreement and for the duration thereof, for the purpose of deployment and operation of the United States Ballistic Missile Defense System in Romania, in accordance with Article I paragraph 5 of the Defense Cooperation Agreement and consistent with Article I paragraph 2 of this Agreement.

3. "Facility" means the area located within the Base where the United States Ballistic Missile Defense System in Romania and supporting infrastructure are located and with respect to which the United States controls access, in accordance with Article I paragraph 5 of the Defense Cooperation Agreement and consistent with Article I paragraph 2 of this Agreement.

4. "Restricted Airspace" is a designated area subject to certain restrictions, due to the existence of hazards to aircraft and taking into account the need for operational security in the vicinity of the Romanian Base.

14

85

for the Protection of Classified Military Information, done at Washington on June 21, 1995 (hereafter referred to as the "Classified Military Information Agreement"); and the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for the Security of Information, done at Brussels on March 6, 1997 (hereafter referred to as the "NATO Security Agreement");

Recognizing that the proliferation of weapons of mass destruction and of the means of their delivery, including ballistic missiles, poses a grave and increasing threat to international peace and security, and to the populations, territory and forces of the Parties, their allies and partners;

Reconfirming the exclusively defensive nature of the United States *European Phased Adaptive Approach for Ballistic Missile Defense* and its consistency with the United Nations Charter;

Recognizing also the need to combine and enhance their efforts for purposes of individual and collective self-defense, to maintain international peace and security, and to further enhance their capabilities for an appropriate response to threats and attacks, including those of a terrorist nature;

Reaffirming that deployment of ballistic missile defense interceptors in the territory of Romania represents an important contribution by Romania to the building and further enhancement of the United States missile defense system as well as to the NATO missile defense capability;

Recognizing that cooperation with NATO allies and partners, in defense against the threat of ballistic missiles is important, and that deployment of United States ballistic missile defense interceptors in the territory of Romania enhances the existing security relationship between Romania and the United States and contributes to international peace and security and to the security of Romania, the United States, and NATO;

Bearing in mind their common defense interests and recognizing that cooperation in the field of ballistic missile defense constitutes one of the elements of broader bilateral security cooperation, which should contribute to the strengthening of the security of the Parties;

Recognizing their strong, successful and longstanding cooperation under the Defense Cooperation Agreement;

Acknowledging the intent of the Parties to assess the effective implementation of the Supplemental SOFA and of the Defense Cooperation Agreement and, if mutually agreed, update those agreements;

Have agreed as follows:

**AGREEMENT
BETWEEN
ROMANIA
AND
THE UNITED STATES OF AMERICA
ON THE DEPLOYMENT OF THE UNITED STATES BALLISTIC MISSILE
DEFENSE
SYSTEM IN ROMANIA**

Preamble

Romania and the United States of America (hereafter referred to as the "Parties");

Having in mind the Romanian-United States Strategic Partnership and the further development thereof, and recognizing that a very important pillar of the Romanian – United States relationship is the solidarity embodied in Article 5 of the North Atlantic Treaty, Romania and the United States recognize the importance of enhancing their individual and collective national security by working within the North Atlantic Treaty Organization (hereafter referred to as "NATO"), the United Nations, and other international organizations, consistent with the United Nations Charter and international law;

Reaffirming their strong will to work together towards contributing to, in accordance with the principle of the indivisibility of the security of NATO and with the principle of NATO solidarity, the NATO missile defense capability, as a key mission of the Alliance, with the aim of providing full coverage and protection for all NATO European populations, territory and forces, as well as to shaping NATO's central role in missile defense in Europe;

Recognizing their shared vision of a broader and deeper Strategic Partnership between Romania and the United States, including the further development of enhanced mechanisms of political and military consultations in order to improve their mutual security, within the framework of Article 3 of the North Atlantic Treaty;

Recognizing the application of the provisions of the North Atlantic Treaty, done at Washington on April 4, 1949; the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces, done at London on June 19, 1951 (hereafter referred to as the "NATO SOFA"); the Agreement between Romania and the United States of America regarding the status of United States forces in Romania, done at Washington on October 30, 2001 (hereafter referred to as the "Supplemental SOFA"); the Agreement between Romania and the United States of America regarding the activities of United States forces located on the territory of Romania, done at Bucharest on December 6, 2005 (hereafter referred to as the "Defense Cooperation Agreement"); the Agreement between the Government of Romania and the Government of the United States of America concerning Measures

Article III
NATO and the United States Ballistic Missile Defense System

1. The Parties shall support close coordination within NATO, and shall work together in the development of the NATO missile defense capabilities.
2. The United States fully intends for the United States Ballistic Missile Defense System to be interoperable with and a contribution to the evolving NATO missile defense capability.
3. In addition to continued Romanian and United States participation in NATO programs, the Parties intend to further develop bilateral security cooperation, including through fulfillment of the principles and objectives of this Agreement.
4. Within the context of, and consistent with the North Atlantic Treaty and the Romanian-United States Strategic Partnership, the United States is firmly committed to the security of Romania; and within NATO's commitment in this sense, to defend Romania, along with the NATO European populations, territory, and forces, by means of its ballistic missile defense system, against the increasing threat posed by the proliferation of ballistic missiles and against a potential ballistic missile attack.

Article IV
The Base

1. The Base is under Romanian sovereign jurisdiction and the property of Romania. Romania shall retain ownership of, and title to, the Base in accordance with the applicable provisions of the Defense Cooperation Agreement. The United States forces shall be authorized access to and use of the Base with full respect for Romanian law in accordance with applicable provisions of the Defense Cooperation Agreement, and may use the Base to host the Facility.
2. Consistent with Article IV of the Defense Cooperation Agreement, all buildings, including those constructed, used, altered or improved by United States forces, are the property of Romania, while movable objects and fixtures remain the property of United States forces or United States contractors as appropriate.
3. The laws applicable on the territory of Romania apply in the area of the Base, as set forth in this Agreement. It is the duty of the United States force and its civilian component and the members thereof as well as their dependents to respect the laws of Romania, and to abstain from any activity inconsistent with the spirit of the present Agreement.
4. The United States forces shall use the Base without prejudice to the sovereignty and laws of Romania.

5. Operations on the Base shall be conducted with due regard for public health and safety.

6. Romania and the United States shall coordinate and cooperate regarding transportation security for United States ballistic missile defense assets during transportation within the territory of Romania outside the Base. Romania recognizes the right of the United States to protect these assets. The applicable procedure shall be addressed in an implementing arrangement.

7. Romania shall ensure, according to the Romanian legislation in force, that use of the land areas surrounding the Base is consistent with the operation of the Facility and the United States Ballistic Missile Defense System in Romania. The United States shall furnish relevant information to Romania to regulate the use of land areas surrounding the Base. The specific parameters and limitations on land use shall be established in an implementing arrangement.

8. Romania shall establish Restricted Airspace over and around the Base. Romania shall develop air traffic restrictions. Detailed parameters for the aforesaid zones, as well as the principles of their establishment and operation, and of cooperation between relevant Romanian and United States authorities regarding use of Romanian airspace, shall be set forth in an implementing arrangement. The United States shall furnish relevant information to Romania to regulate the airspace over and around the Base.

9. The number of members of the United States force and civilian component deployed at the Base after construction is completed and operations begin shall not exceed 500. The routine number of members of the United States force deployed to the Base will be approximately 150 persons.

10. The United States may, after obtaining the necessary authorization, as set forth in paragraphs 11 and 12, undertake construction activities on, and make major alterations and improvements to, and maintain, sustain, and operate ballistic missile defense structures and infrastructure on the Base. In the course of such activities, the United States may:

- (a) use, alter, or demolish existing structures and infrastructure on the Facility;
- (b) clear existing vegetation; and
- (c) excavate soil on the Facility with due consideration for the Romanian legislation in the field of protection of archeological sites.

11. Prior to beginning a construction activity related to the Base, the United States shall provide Romania with a construction schedule. The United States will also submit all the relevant construction documentation in advance of seeking the Romanian authorization. Romania shall respond to the United States request for the authorization within thirty days of the formal submission of the relevant documents. In case of construction inside the Base, if Romania does not issue the authorization within thirty days, the United States may proceed with the scheduled construction

activities.

12. Romania shall obtain the necessary authorization for the construction in accordance with the Romanian law and the provisions of the Defense Cooperation Agreement and applicable implementing arrangements. In the case of construction inside the Base, this authorization will allow the United States to begin construction after thirty-five percent of the design is submitted to Romania, while in the case of construction outside the Base and related to it, this authorization will allow the United States to begin construction after one hundred percent of the design is submitted to Romania.

13. United States forces shall utilize local physical persons and legal entities as suppliers of articles and services to the extent feasible for the performance of a contract when the bids of such suppliers are competitive and constitute the best value.

14. To the extent permissible, United States forces shall accord to contractors who are citizens of Romania and are registered legal entities in the territory of Romania treatment no less favorable than that accorded to contractors who are not citizens of Romania and legal entities not registered in Romania.

15. The Base, and the Romanian military and civilian personnel staying on the Base, shall be under Romanian command exercised by a representative of the Romanian Armed Forces (hereafter referred to as the "Romanian Commander").

16. The Romanian Commander shall be identified within thirty days of the entry into force of this Agreement. The Romanian Commander or his or her designees shall be the Romanian point of contact regarding activities related to Base operations. The Romanian point of contact shall have an office on the Base.

17. The Romanian Commander shall, *inter alia*:

- (a) advise regarding relations with Romanian governmental and local institutions and facilitate contacts with such institutions;
- (b) participate in coordinating mutual logistics support for the military and civilian personnel deployed on the Base;
- (c) participate in coordinating the provision of security on the grounds of the Base;
- (d) participate in coordinating joint training on the grounds of the Base; and
- (e) advise the United States Senior Representative regarding Romanian law relevant to Base operation.

18. The Romanian Commander shall notify the United States Senior Representative of actions by United States forces, dependents, United States contractors, and United States contractor employees on the Base that appear to be inconsistent with Romanian law. The Romanian Commander and the United States Senior Representative shall cooperate to prevent and address such situations.

19. The Romanian Commander and his or her authorized representatives shall have access to the entire area of the Base, as provided in Article V paragraph 6.

20. The Romanian Commander shall, with the concurrence of the United States Senior Representative, establish the procedures for access to the Base, including appropriate safety and security measures to be applied for entering the Base, and shall issue appropriate passes to the Base.

21. Romania shall be responsible for providing security and protection for the Base outside the perimeter of the Facility.

22. Applying the Defense Cooperation Agreement, the Supplemental SOFA and their relevant implementing arrangements, the Parties, including the Romanian Commander and the corresponding United States Senior Representative shall exchange information concerning the security and protection of the Base, and Romania shall coordinate with the United States on the planning for such security and protection, both prior to and after the United States Ballistic Missile Defense System in Romania achieves operational status.

23. In the event that security and protection are to be provided by contractors, such entities shall comply with all relevant requirements of Romanian law.

24. In the event either the Romanian Commander or the United States Senior Representative becomes aware of a crisis situation on the Base that may affect the safety of the population inhabiting the region, that Commander or Senior Representative shall promptly notify his/her counterpart.

25. The Parties undertake to cooperate, as appropriate, with respect to intelligence sharing on all threats to the Base or related to the operation of the United States Ballistic Missile Defense System in Romania.

26. The Parties shall carry out this cooperation with regard to the Base and the Facility and ensure procedures for timely exchange of intelligence and counter-intelligence through appropriate institutions or organizations, according to mechanisms to be stipulated in an implementing arrangement.

27. The boundaries of the Base and the Facility shall be represented, for illustrative purposes, on the appended map. Technical details of that map may be updated by an implementing arrangement.

AK

1000

Article V
The Facility

1. The Facility includes components of the United States Ballistic Missile Defense System in Romania such as, but not limited to: a launch system, command and control system, radar system, communication system, utilities infrastructure, security infrastructure, fuel storage and distribution infrastructure, associated mission and mission support equipment and infrastructure.
2. The description of the elements, including the interceptors, of the United States Ballistic Missile Defense System in Romania, and the number of members of the force and the civilian component stationed at the Base, as well as any permanent changes, shall be reported in writing to Romania upon initial deployment and every six months thereafter, and shall be the subject of periodic consultations between the Romanian Commander and the United States Senior Representative. The number of members of the force and the civilian component shall not exceed the number set forth in Article IV paragraph 9 without the express prior written consent of the Romanian Ministry of National Defense.
3. The United States shall provide to Romania data concerning United States forces, United States contractors, United States contractor employees and dependents working or living on the Base. Provisions regarding the type, frequency, and procedures for the provision of such data shall be established in an implementing arrangement to this Agreement.
4. The United States shall have exclusive use of, and unrestricted access to, the Facility on the Base.
5. The United States shall control access to the Facility on the Base.
6. The Romanian Commander and his or her authorized representatives shall have prompt access to the Facility, consistent with operational, safety, and security requirements.
7. Representatives of competent agencies of Romania, to include but not limited to, Ministry of National Defense personnel, emergency response personnel, and law enforcement personnel shall be granted prompt access to the Facility, when required for official purposes, consistent with operational, safety, and security requirements.
8. Prior to the United States Ballistic Missile Defense System in Romania becoming fully operational, the United States shall appoint a Senior Representative, who shall be the United States single point of contact regarding day-to-day activities under this Agreement, and who shall have authority over the Facility and United States forces, dependents, United States contractors, United States contractor employees, and other individuals employed by United States forces on the Base.

9. The United States Senior Representative shall have exclusive authority over activities and operations on the Facility.

10. The United States Senior Representative also shall be responsible for matters relating to property, infrastructure, installations, supplies, equipment, and materiel located on the Base, but outside the Facility, that are owned or operated exclusively by the United States.

11. The United States shall be responsible for providing security and protection for the Facility. Applying the Defense Cooperation Agreement, the Supplemental SOFA and their relevant implementing arrangements, the Parties shall exchange information concerning the security and protection of the Facility, and the United States shall coordinate and cooperate with Romania on the planning for such security and protection, both prior to and after the United States Ballistic Missile Defense System in Romania achieves operational status.

12. The United States shall notify in writing, and consult with Romania at least 30 days prior to major modifications to the United States Ballistic Missile Defense System in Romania and to missile defense components on the Base/Facility. The United States shall duly take into consideration and address the potential concerns of Romania.

Article VI
Command and Control of the Ballistic Missile Defense System

1. Romania has sovereign jurisdiction over the Base. The United States shall have exclusive command and control of the United States Ballistic Missile Defense System in Romania.

2. The Parties confirm that the United States Ballistic Missile Defense System in Romania shall be used exclusively for self-defense purposes, in conformity with international law and the principles and norms regulating the inherent right of individual and collective self-defense.

3. Consultation, command, and control arrangements for the use of missile defense interceptors deployed in the facility, will be vetted through respective Romanian and United States participation in the NATO North Atlantic Council and relevant NATO committees. This will ensure alignment with the policies established by the principal decision-making structure for NATO territorial missile defense.

4. The United States shall consult with Romania regularly and whenever necessary at the request of either Party concerning the United States ballistic missile defense

system and its operation as it relates to the North Atlantic area, as that term is used in the North Atlantic Treaty, including on issues related to the consequences of a missile defense operation launched from the territory of Romania.

5. The United States shall provide to Romania a means to receive current information regarding the United States ballistic missile defense operations related to the North Atlantic area and the status of the Facility. The United States shall promptly inform Romania by providing situational awareness including missiles being tracked by the system, the origin and projected impact of such missiles, and missile defense engagements by the missile defense components deployed on Romanian territory, to ensure the appropriate level of cooperation in case of a missile defense operation. Further details on the topics addressed in this paragraph shall be included in an implementing arrangement.

6. The United States shall facilitate the education and instruction of the members of the Romanian Armed Forces in command and control and operations of ballistic missile defense systems, including interceptors, for the purpose of gaining insight into the development of preplanned command and control arrangements for ballistic missile defense operations and the overarching functionalities of ballistic missile defense systems. This will include education and instruction for missile defense operations, such as those that will be developed within NATO and implemented in a NATO context.

7. Romania and the United States shall establish a Romanian liaison officer position within the United States European Command to ensure a continued close strategic partnership in a number of areas, including ballistic missile defense. Specific details shall be discussed within the Joint Committee and shall be addressed in a separate implementing arrangement.

Article VII
Classified Information

All classified information provided or generated pursuant to this Agreement shall be protected in accordance with the Classified Military Information Agreement, except that NATO-classified information shall be handled in accordance with the NATO Security Agreement.

AK

100

Article VIII
Environment, Health and Safety

1. In accordance with Article XIV of the Defense Cooperation Agreement and the Environmental Matters Implementing Arrangement thereto, the Parties confirm their agreement to implement this Agreement in a manner consistent with the protection of the natural environment and human health.
2. The Parties shall pursue a preventive approach to environmental protection. To this end, all problems that may arise shall be dealt with expeditiously in order to prevent any lasting damage to the environment or endangerment of human health and safety. The United States shall provide Romania information concerning the impact of the electromagnetic spectrum on human safety.
3. Further issues concerning any relevant impact on the environment shall be addressed in the existing implementing arrangement.

Article IX
Coordination with Romanian Local Authorities

The Romanian Commander and United States Senior Representative may consult regarding local matters with the local authorities from the area where the Base is located.

Article X
Claims

1. Claims arising in Romania for damage in the territory of Romania shall be handled in accordance with the Supplemental SOFA and Article VIII of the NATO SOFA.
2. Romania will not take responsibility for any damage, or for any claims related to such damage, caused outside the territory of Romania by elements of the United States Ballistic Missile Defense System in Romania, assuming such damage is not the result of actions or negligence by Romania.
3. In implementing this Article, the Parties shall, at the request of either Party, meet with the aim of reaching a mutually agreeable, fair, and just resolution of claims in a timely manner, given the circumstances and the respective obligations of the Parties.

Article XI
Financial responsibilities between the Parties

1. The obligations of the Parties under this Agreement shall be subject to the availability of funds appropriated for such purposes. This paragraph is without prejudice to any obligations of the Parties arising pursuant to the NATO SOFA and the Supplemental SOFA.

2. Each Party shall be responsible for the costs of carrying out its obligations under this Agreement:

(a) Except as may be otherwise agreed, the United States shall be responsible for the cost of:

(1) transportation, construction, maintenance, sustainment, and operation of ballistic missile defense interceptors and related facilities on the Facility; and

(2) services requested, received, and rendered, and processing fees in direct connection with such interceptors and facilities, such as utilities and telecommunications lines which it will pay at a rate no less favorable than that granted to Romanian Armed Forces located at the Base, except as may be otherwise agreed.

(b) Except as may be otherwise agreed, Romania shall be responsible for the cost of:

(1) construction, maintenance, sustainment, and operation of facilities under Romanian command, or for the exclusive or primary use by Romanian authorities, at the Base; and

(2) local taxes related to the Base with regard to ownership of land and other immovable property.

(c) If in connection with the construction and operation of the Base, the Parties agree that it is necessary to construct or modify premises, facilities, roads, utilities, communications, or other infrastructure, related to but located outside the Facility, including outside the Base, for joint use by Romania and the United States, such construction or development, and operations and maintenance costs thereof, shall be shared by the Parties on the basis of proportionate use, consistent with Article II paragraph 5 of the Defense Cooperation Agreement, unless otherwise agreed.

(d) The United States shall reimburse Romania for the agreed costs of agreed upon specified services provided by Romania to assist the United States.

AK

65

Article XII
Implementation

1. For the implementation of this Agreement, a Joint Sub-Committee shall be established under the Joint Committee established in accordance with Article XI paragraph 2 of the Defense Cooperation Agreement.
2. The elements concerning establishment, composition and functioning of the Joint Sub-Committee shall be specified in an implementing arrangement.
3. In accordance with Article XI paragraph 1 of the Defense Cooperation Agreement, the Parties or their designees may enter into additional implementing arrangements, or amend applicable implementing arrangements, necessary to carry out the provisions of this Agreement.
4. Consistent with Article I paragraph 2 of this Agreement, the existing arrangements concluded for the implementation of the Defense Cooperation Agreement shall be applied also for the purpose of implementing this Agreement, as established by the Parties, by means of an inventory, to be finalized preferably no later than 90 days from the entry into force of this Agreement. The implementing arrangements that need to be amended shall be modified by the consent of the Parties as soon as possible.

Article XIII
Interpretation and Settlement of Disputes

1. In accordance with Article XV of the Defense Cooperation Agreement, any issue or dispute regarding the interpretation or application of this Agreement, including disputes between the Romanian Commander and the United States Senior Representative concerning the day-to-day operation of the Base, shall be resolved only through bilateral consultations.
2. Such disputes shall be resolved at the lowest competent level by means of consultation between the representatives of the Parties.
3. Any dispute may be submitted for further consideration, and, where possible, resolution, to the Joint Committee established in accordance with Article XI paragraph 2 of the Defense Cooperation Agreement or to consultations between the Parties.

Article XIV
Entry into Force, Duration, Termination, and Amendment

1. This Agreement is concluded for an indefinite period and shall enter into force in accordance with the internal laws of each Party and upon the date of the receipt of the later of the written notifications whereby the Parties inform each other, through diplomatic channels, that all their internal procedures necessary to bring this Agreement into force have been fulfilled.

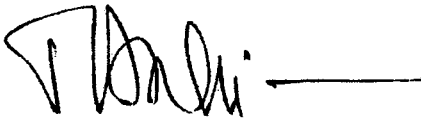
2. This Agreement may be amended through written agreement of the Parties. Any such amendment shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. This Agreement may be terminated at any time by either Party upon a two-year written notice to the other Party.

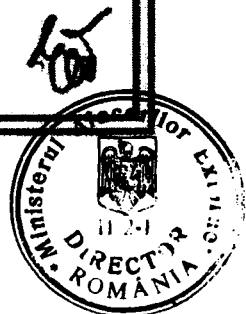
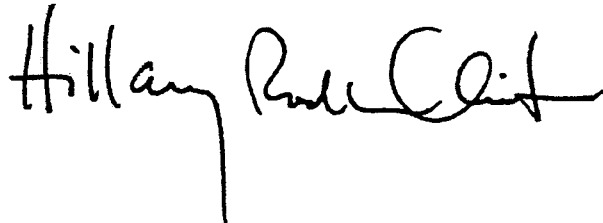
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Washington, this 13th day of September 2011, in duplicate, in the Romanian and English languages, both texts being equally authentic.

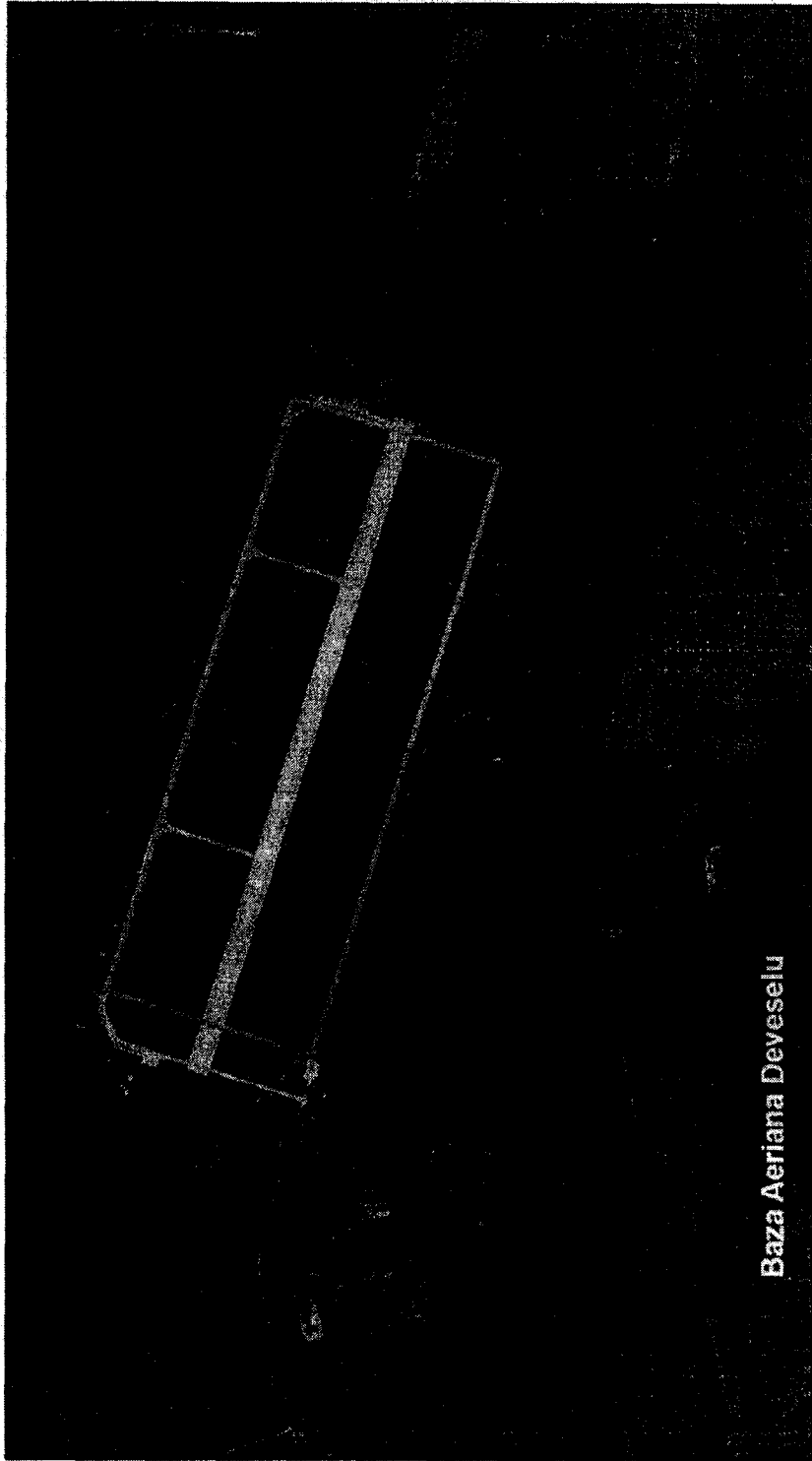
FOR
ROMANIA:

FOR
THE UNITED STATES OF AMERICA:

Anexă

Baza Aeriana Deveselu

Legendă

Limita Facilității

Limita Bazei

2,000 0 2,000

Feet

500 0 500

Meters

N

COPIE CONFORMĂ CU ORIGINALUL

VICTORIA GAVRILESCU

DIRECTOR DBIT

201

201